

Leer

Vraag

Ontmoet

Lees

Doe

Jaarverslag 2022

Stichting Openbare Bibliotheken Hardenberg

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	4
Ontwikkelingen	6
- Landelijke en provinciale ontwikkelingen	7
- Lokale ontwikkelingen	8
Jeug en Onderwijs	10
- Kinderopvang	12
- Primair onderwijs	15
- Voortgezet onderwijs	21
Leven lang leren	22
- Digipunt	24
- Uitbreiding netwerk/samenwerkingsverbanden	27
- Taalpunt	28
Persoonlijke ontwikkeling	32
- Landelijk campagnes	34
- Structurele activiteiten/projecten	35
- Nieuwe activiteiten/projecten	36
Kunst en cultuur educatie	40
- Kindercursussen in wijken, dorpen en kernen	41
- Activiteiten in het voortgezet onderwijs	42
- Maatschappelijke projecten	43
Fablab Hardenberg	46
Organisatie	50
- Bestuur en financiën	51
- Personeel	52
- Huisvesting	53
- Algemene gegevens	54
- Cijfers	54

* Foto omslag en achterkant: Marco Heyda, Includi

‘De Bibliotheek is de meest democratische plek in onze samenleving’
— Staatssecretaris Gunay Uslu

VOORWOORD

Ook in 2022 hadden we nog steeds te kampen met corona. Echter, de strenge lockdown aan het begin van het jaar ging voor een groot deel aan de bibliotheken voorbij. De Rijksoverheid wees de bibliotheken als essentiële dienstverlener aan, waardoor ook de fysieke vestigingen open konden blijven.

We voelen ons gesteund door het huidige politieke klimaat, waar het uitgangspunt is dat bibliotheken een wezenlijke voorziening zijn in de samenleving waar iedere inwoner toegang tot moet hebben. Nog nooit waren Bibliotheken zo vaak en positief in het nieuws als het afgelopen jaar. We hebben duidelijk laten zien dat we ertoe doen, dat mensen ons opzoeken voor hulp en inspiratie. Dat ze de Bibliotheek waarderen als een plek waar je mag zijn. Dat is goed nieuws in een jaar vol zorgen. Bibliotheken hebben de wind mee.

Er is alom erkenning dat deze voorziening voorziet in een behoefte. Zij ondersteunt de ontwikkeling van burgers, bestrijdt laaggeletterdheid en helpt burgers met hun (digitale) basisvaardigheden. De provinciale en landelijke overheid hebben extra financiële steun toegezegd om de bibliotheken verder door te laten ontwikkelen naar een toekomstgerichte Bibliotheek.

Het lezen zit in de lift. Eindelijk raken samenleving en politiek doordrongen van het grote belang van lezen. Om laaggeletterdheid tegen te gaan, om zelfredzaam te worden en je te ontwikkelen, maar ook om je blik op je omgeving en het leven te verbreden. Samen met het onderwijs en ouders zorgen we ervoor dat kinderen het lezen beheersen en waarderen. Ook zijn er nu Infohuizen, een laagdrempelige vraagbaak waar burgers terecht kunnen met tal van vragen op het gebied van werk, zorg, inkomen en meer.

Onder de vlag van 'Cultuurkoepel Vechtdal' en in opdracht van de gemeente Hardenberg, organiseert de Bibliotheek cursussen en workshops op het gebied van kunst- en cultuureducatie voor jeugd. FabLab Hardenberg richt zich op techniekeducatie voor jong en oud. Zo dragen we bij aan de ontwikkeling van de 21e eeuwse vaardigheden, met name onder jeugd en jongeren. Beide afdelingen vallen organisatorisch onder de vleugels van de Bibliotheek.

De komende jaren verstevigen we, samen met partners uit verschillende branches, ons fundament voor een waardevolle toekomst. De Bibliotheek als vraagbaak en als baken in de samenleving. Waar je even kunt ontspannen in deze gespannen wereld.

De publieke ruimte van de openbare Bibliotheek functioneert als huiskamer van stad, wijk of dorp. Het is de plek waar iedereen komt ongeacht leeftijd, inkomen, opleiding of sociale klasse. Dat is belangrijk in een samenleving waar we ervoor moeten zorgen dat mensen uit alle lagen elkaar blijven ontmoeten en iedereen gelijke kansen heeft.

En dat alles samen met al onze medewerkers en vele vrijwilligers. Dankzij hen kunnen we succesvol zijn en bereiken we al deze prachtige resultaten.

Directeur - bestuurder

Eddy Evers

Ontwikkelingen

LANDELIJKE EN PROVINCIALE ONTWIKKELINGEN

Ook in 2022 waren de door de drie overheidslagen (OCW, IPO, VNG) vastgestelde maatschappelijke opgaven leidend:

1. Geletterde samenleving (bevorderen geletterdheid en leesplezier);
2. Participatie in informatiesamenleving (digitale inclusie en digitaal burgerschap);
3. Leven lang ontwikkelen (basisvaardigheden en blijvende inzetbaarheid).

Overheden blijven zo bibliotheken in staat stellen en ondersteunen om als robuuste voorzieningen hun bijdrage aan de gemeenschap te kunnen leveren.

Het afgelopen jaar 2022 heeft staatssecretaris Uslu aangekondigd dat de komende jaren er veel extra financiële middelen gaan naar de openbare bibliotheken.

Zij wil er met dat geld voor zorgen dat elke gemeente een volwaardige toekomstgerichte Bibliotheekvoorziening heeft. Dat houdt concreet in dat gaten in het fysieke Bibliotheeknetwerk worden gedicht en dat de online Bibliotheek wordt uitgebreid.

Daaraan gekoppeld wil Uslu ook een zorgplicht voor gemeenten instellen, zodat de toegang tot bibliotheken in de toekomst is gewaarborgd.

In mei 2022 schreven minister Wiersma en staatssecretaris Uslu in de Kamerbrief over het Masterplan dat zij voor scholen veel kansen zien in het samenwerken met partners buiten de school. Bij de presentatie van de Miljoenennota in september 2022 werd duidelijk dat er via het Masterplan basisvaardigheden veel extra geld beschikbaar komt voor leesbevordering. Dit geld is bestemd voor de uitbreiding van BoekStart in de kinderopvang en de Bibliotheek op school primair onderwijs en vmbo. Bibliotheken bieden met hun programma's BoekStart in de kinderopvang en de Bibliotheek op school een structurele aanpak voor leesbevordering. De programma's stimuleren de positieve leesspiraal: voorlezen, beter lezen, doorlezen, blijven lezen.

Vanuit de provincie werd bekend dat zij subsidie beschikbaar gaat stellen in het kader van Toekomstkracht. Zij gaat investeren in de bibliotheken. Naast de uitvoering van de wettelijke provinciale taken ondersteunt de provincie extra met het programma Toekomstkracht Overijsselse bibliotheken. Dit is een route die provincie, gemeente en bibliotheken de komende jaren met elkaar gaan afleggen waarbij kennis wordt gedeeld, extra financiële middelen beschikbaar zijn en volop inspiratie aanwezig is om de toekomstkracht van uw Bibliotheek waar te maken. Lokaal maatwerk is het uitgangspunt. De planvorming is in 2022 opgestart en zal in 2023 tot uitvoering worden gebracht. Gemeenten participeren middels co-financiering.

LOKALE ONTWIKKELINGEN

Onze Bibliotheekstichting valt onder de Wet Stelsel Openbare Bibliotheekvoorzieningen (WSOB) die op 1 januari 2015 van kracht is geworden. Deze wet bekrachtigt de ketensamenwerking op provinciaal en landelijk niveau.

Een Bibliotheekvoorziening omvat conform artikel 5 van deze wet in ieder geval de volgende vijf maatschappelijke functies:

- 1) Het ter beschikking stellen van kennis en informatie
- 2) Het bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie
- 3) Het bevorderen van lezen en het laten kennismaken met literatuur
- 4) Het organiseren van ontmoeting en debat
- 5) Het laten kennismaken met kunst en cultuur

Deze functies moeten bijdragen aan de persoonlijke ontwikkeling en verbetering van de maatschappelijke kansen van burgers in het algemeen. Ze worden binnen ons regionale netwerk verder ingekleurd en vertaald naar de lokale situatie.

Deze wet betekent dat gemeenten rekening moeten houden met deze functies als het gaat om het vaststellen van het beleid voor de komende jaren. Ook de Bibliotheek conformeert zich aan de eisen die tevens ten grondslag liggen aan de landelijke certificeringsnormen.

Het jaar 2022 was een overgangsjaar in de aanloop naar een nieuwe meerjarige overeenkomst met de gemeente. Ook zijn door de gemeente voorbereidingen gestart om te komen tot een nieuwe cultuurvisie. In 2023 is het de bedoeling dat de nieuwe meerjarige overeenkomst afgestemd is op deze komende cultuurvisie.

In 2022 trad mw.Linda Verschuur toe tot het college als wethouder en kreeg in die hoedanigheid cultuur (waaronder de Bibliotheek) in portefeuille. Zij volgde daarmee voormalig wethouder mw.Gitta Luiten op.

In het kader van toekomstbestendigheid zijn de gesprekken over verdergaande samenwerking tussen de Bibliotheek en de welzijnsorganisatie De Stuw voortgezet. Inhoudelijk kunnen beide organisaties elkaar versterken. In 2023 zullen besluiten worden genomen over zowel de inhoud als de vorm van de samenwerking.

Jeugd en Onderwijs

Het jaar 2022 is een jaar geweest, waarbij er veel aandacht in het nieuws was voor de afnemende leesvaardigheid bij de jeugd. De invloed van corona op de leerresultaten van kinderen was zichtbaar. Een groot aantal leerlingen in de groepen 8 van de basisschool, dreigden het benodigde leesniveau niet meer te halen. Daarmee is er een reële kans dat zij minder- en zelfs laaggeletterd dreigen te raken. Nog belangrijker voor Bibliotheken om intensief en structureel samen te werken met Kinderopvang en Onderwijs, zodat de leesbevordering, leesmotivatie en het leesplezier een vaste plek gaan innemen. Deze trend is de laatste jaren ingezet en heeft met 'Boekstart in de Kinderopvang' en 'de Bibliotheek op School' (dBos) steeds meer vorm gekregen.

Met de subsidiegelden vanuit landelijke, provinciale en gemeentelijke regelingen hebben we concrete stappen gezet in de uitrol van dBos en ons aanbod richting de kinderopvang.

Er zijn samenwerkingsovereenkomsten met de Wiekslag in Bruchterveld, het IKC in Rheezeveen, De Koningsbergerschool in Bergentheim en de Wegwijzer te Schuinesloot.

Samen met de gemeente wordt ingezet op een stapsgewijze uitrol van dBos in de gehele gemeente van Hardenberg. Prioriteit hebben de scholen in de landelijke gebieden; daar waar geen bibliotheekvestiging in de buurt is. Urgentie wordt door de verschillende partijen duidelijk uitgesproken.

De samenwerking met de Culturele Commissies werd voortgezet. Het programma-aanbod met een doorlopende leeslijn werd daarbij gehandhaafd. Voor gebruik van de themacollecties konden scholen een beroep doen op Rijnbrink. Door deze niet meer zelf te hoeven samenstellen, ontstond er meer ruimte voor een structurele samenwerking met de scholen.

Ook is de samenwerking met het Voortgezet Onderwijs geïntensiveerd. Met de gelden vanuit de landelijke subsidie kon vorm gegeven worden aan ons "Leesoffensief".

Samen met de scholen zette de Bibliotheek zich in tegen de dreigende ontleding. De samenwerking met 3 VO-scholen is hiermee geïntensiveerd.

Met de opening van onze nieuwe Bibliotheek "de huiskamer van de gemeente Hardenberg", biedt de Bibliotheek, naast een spreekuur door een VO-consulent, ruimte aan studerende leerlingen. Samen met de gratis passen tot 18 jaar is de Bibliotheek toegankelijk voor de jeugd.

Het landelijke project “de Gezinsaanpak” bleef een belangrijk speerpunt. Het doorbreken van de cyclus van laaggeletterdheid binnen de gezinnen, het afstemmen van onze producten en dienstverlening richting onze klant, ouderbetrokkenheid en het promoten van een meertalige opvoeding hebben hierbij onze aandacht gehad.

Daarnaast heeft Bibliotheek Hardenberg meegedraaid binnen het landelijke projectteam, dat de uitrol van meertalige voorleesfilmpjes mogelijk maakte.

De samenwerking met het AZC werd geïntensiveerd en met een collectie is er ondersteuning geleverd aan de vluchtelingen uit Oekraïne.

KINDEROPVANG

Boekstart

11 juni heeft de landelijke Boekstartdag 2022 plaatsgevonden. Samen met de kinderopvangorganisaties werden in dit kader 8 voorleesfeesten georganiseerd.

De boeken van Gonnie en Gijsje stonden hierbij centraal. De feesten vonden plaats in Heemse, Hardenberg, de Krim en in Dedemsvaart.

Daarnaast zijn er voorleesfeesten uitgevoerd samen met Welluswijs in Kloosterhaar, Welluswijs in Balkbrug, de Dassenburcht in Gramsbergen, Blijje Voetjes te Sibculo.

Peuters van Kinderopvang 't Kalfje zijn ontvangen in de Bibliotheek van Bergentheim. Er werd een taalfeest op het IKC Rheezerveen uitgevoerd. De kinderen kregen een briefje mee voor de ouders over het belang van voorlezen en er werd een spelelement voor in de straat toegevoegd. Doel is het zichtbaar maken van de Bibliotheek bij Kinderopvang, ouders en buurt en het belang laten zien van voorlezen op jonge leeftijd.

Doel van de Landelijke Boekstartdag is het speciaal aandacht geven aan het belang van voorlezen op zeer jonge leeftijd. De Bibliotheek reikt het Boekstartkoffertje uit en geeft daarbij advies over voorlezen. Belangrijk is dat het bezoek en het advies aan de jonge ouders laagdrempelig is. Ouders kunnen de weg naar de Bibliotheek vinden en weten dat de pasjes voor de jeugd gratis zijn.

Voorleesfeesten

Door het jaar heen zijn er verschillende voorleesfeesten voor de Kinderopvang georganiseerd. Rondom de Boekstartdag stonden deze in het teken van Gonnie en Gijsje en in het najaar stonden deze in het teken van Boer Boris, die dit jaar zijn 10-jarig bestaan vierde. In het najaar zijn er ruim 100 kinderen bereikt, evenals hun ouders en leid(st)ers van de Kinderopvang.

Boekstart in de Kinderopvang

Met verschillende kinderopvanglocaties is er een structurele samenwerking op het gebied van voorlezen. Er zijn in het werkveld meerdere voorleescoördinatoren getraind. Daarnaast leverde de Bibliotheek themacollecties.

Samenwerking vond plaats met Welluswijs en de Dassenburcht. Activiteiten werden vormgegeven, ouders betrokken bij het voorlezen en collecties op thema werden uitgeleend aan de diverse locaties. Daarnaast zijn er contacten geweest met de locaties Beestenboel en Wiekwijs. Deze zijn verbonden aan de dBos-scholen, Rheezerveen en de Wiekslag. Centraal stond het advies op gebied van leesbevordering en een structurele samenwerking. Er is inmiddels een collectie voor peuters en kleuters aanwezig. Daarnaast is er meegewerkt aan een informatieavond voor ouders.

Kinderopvang Het Kalfje heeft boeken op thema aangevraagd en was enthousiast over de pakketten boeken met voorlees- en spelideeën. Deze waren geïnspireerd op de materialen van de Voorleesdagen

Themacollecties

De Kinderopvang werkt aan de hand van thema's met het programma Uk en Puk; met ontwikkelingsdoelen voor de kinderen tot 4 jaar. De Bibliotheek zorgt voor bijpassende prentenboeken, samengesteld uit de collecties van de diverse vestigingen.

Nationale Voorleesdagen

De tas met het boek “Maar eerst ving ik een monster” is op 7 locaties van de Dassenburcht gebruikt. Het boek, de materialen en de vertelplaten hebben gerouleerd tot en met eind februari. De tweede voorleestas is door Eigenwijs te Gramsbergen afgenomen. Daarnaast heeft Het Kalfje een alternatief boek aangeboden gekregen. De boekentips voor leerkrachten en ouders zijn positief ontvangen. Wegens de nasleep van corona zijn er geen groepsbezoeken georganiseerd.

Training tot voorleescoördinator.

Deelnemers van de Kinderopvang werden opgeleid tot voorleescoördinator. Deze zorgt ervoor dat het voorlezen een structurele plek krijgt binnen het beleid en uitvoering van de instelling. Voorlezen is van groot belang voor de vele aspecten van de ontwikkeling van kinderen van jongs af aan. Aandacht voor boeken, lezen en voorlezen in de kinderopvang is dan ook van grote betekenis. Dit gebeurt tijdens de voorleesdagen en het hele jaar door.

De training omvat 2 bijeenkomsten en deze zijn in april gehouden. Dit betrof een groep van 11 cursisten, pm-ers van Beestenboel, Kinderwereld, Wiekwijs, Welluswijs en Dassenburcht. Er vonden 2 trainingsavonden plaats. Deelnemers gaven aan dat ze geïnspireerd werden en veel ideeën hebben opgedaan voor de (creatieve) inzet en meer gemotiveerd zijn om boeken te gebruiken van boeken en voor te lezen.

Samenwerking GGD/Consultatiebureaus

Met de consultatiebureaus is afgesproken dat de verpleegkundige het Boekstartkoffertje meeneemt bij het eerste bezoek aan een gezin, na de geboorte van een baby. Dit is een eerste kennismaking met het voorlezen en de boeken voor baby's. Tijdens de lockdown is dit in plaats gekomen van de brief van de gemeente en de bon om het koffertje op te halen uit de Bibliotheek.

Inzet digitale prentenboeken

Op verzoek van Welluswijs zijn er voorbereidingen gedaan voor een project met digitale prentenboeken. Ouders met een anderstalige achtergrond maken op deze manier kennis met deze boeken via een Ipad. Digitale prentenboeken zijn een belangrijke aanvulling bij de taalontwikkeling van anderstalige kinderen. Het project zal in 2022 uitgevoerd worden.

Media Ukkie Dagen

Het thema van de Media Ukkie Dagen 2022 was 'Swipe, Stap, Sprong'. Tijdens een Webinar kregen ouders en opvoeders praktische tips ter ondersteuning bij hun vragen over opvoeding en de inhoud van (digitale) media. Tevens is er een nieuwsbrief verstuurd naar basisscholen en kinderopvang, met informatie en tips op het gebied van mediawijsheid.

Z(w)ingende Ukkies

Tijdens de Open dag en officiële opening van de Bibliotheek werd er een bijeenkomst georganiseerd met 'Z(w)ingende Ukkies'. Naast de belangstelling voor de nieuwe Bibliotheek, was er veel belangstelling van ouders en kinderen. Met deze activiteit werd een verwijzing gemaakt naar de doorstart van het Boekstartcafé in Hardenberg en Dedemsvaart.

Taalfeesten

De taalfeesten zijn dit jaar naar tevredenheid op de eigen scholen en organisaties gehouden. Pakketten, spelmateriaal, boeken en informatie voor de ouders zijn toegevoegd.

742 peuters en kleuters en 652 leerlingen uit de groepen 3 en 4 hebben deelgenomen. Thema's waren Bijzonder Beesten, Spelen en Vriendjes. De Taalfeesten konden tot op heden georganiseerd worden met de combinatiefunctionarisregeling. Aankomend jaar zullen met name de dBos scholen kunnen inschrijven op deze vorm van leesbevordering.

Poster, voorleeswijzer en nieuwsbrieven t.b.v. de Kinderopvang

'Het is nooit te vroeg om voor te lezen' is het motto van de poster voor de pedagogisch medewerkers in de kinderopvang. De poster laat de dienstverlening zien vanuit de Bibliotheek en mogelijke samenwerkingsactiviteiten.

Via nieuwsbrieven hebben we kinderopvang, ouders en onderwijs op de hoogte gehouden van de dienstverlening, leesbevorderingstips en de weg gewezen naar digitale mogelijkheden via de website van de Bibliotheek.

PRIMAIR ONDERWIJS

Opening de Bibliotheek op School (dBos)

Er is een samenwerkingsovereenkomst met de Koningsbergerschool in Bergentheim afgesloten. Vrijwilligers uit de bibliotheek van Bergentheim hebben ondersteunende werkzaamheden uitgevoerd. Een leesplan, een actuele collectie en de uitslag van de afgenomen monitor waren een goede basis om gezamenlijk met de school vorm te geven aan leesbevordering, leesmotivatie en leesplezier. Diverse werkvormen zijn inmiddels door de leesconsulent met succes uitgevoerd. Daarnaast is er advies gegeven aan leerkrachten, kinderen en ouders.

Tijdens de Kinderboekenweek is de Bibliotheek op School op een feestelijke manier geopend. De uitlening is opgestart en de leesconsulent heeft in de groepen uitleg gegeven. De Bibliotheek is inmiddels een vanzelfsprekend onderdeel geworden van het schoolprogramma, door het enthousiasme van de leesconsulent van de Bibliotheek i.s.m. de leescoördinator van de school.

Training Open Boek

De training op het gebied van leesbevordering voor leerkrachten binnen het primair onderwijs, werd samen met Bibliotheek Twenterand gehouden. Deze is gestart in 2021 en werd in februari 2022 afgesloten. De nieuwe onderwijsspecialist heeft inmiddels de training Open Boek, alsmede de train-de-trainer opleiding gevolgd. Daarmee is Bibliotheek Hardenberg bevoegd om deze trainingen zelf uit te voeren.

Training Leesconsulent

De nieuwe jeugdspecialist heeft de training tot Leesconsulent gevolgd en is daarmee officieel bevoegd om op de dBos scholen ingezet te worden als volwaardig leesbevorderingsspecialist.

Bibliotheekaanbod en samenwerking met de Culturele Commissies

Het bibliotheekaanbod dat i.s.m. de Culturele Commissies gedaan is, volgde wederom een doorgaande lijn. De vorm van het aanbod is geëvalueerd. Bibliotheek Hardenberg zal het aanbod aan de scholen de komende jaren tevens rechtstreeks aan de scholen aanbieden.

Collecties via Schoolabonnement

Scholen konden rechtstreeks collecties afnemen bij Rijnbrink. Daarnaast zijn er diverse aanvragen voor themacollecties gedaan bij de Bibliotheek van Hardenberg. Dit betrof bijvoorbeeld collecties die ingezet werden ter ondersteuning van de diverse taalmodules.

Schrijversbezoeken

De Bibliotheek Hardenberg organiseert i.s.m. de culturele commissies, bezoeken van kinderboekenschrijvers aan de groepen 3, 4, 7 en 8 van de basisscholen. Gelukkig konden de bezoeken weer in fysieke vorm plaatsvinden op de scholen. 972 leerlingen van 30 scholen, hebben kennism gemaakt met een schrijver. Het bezoek stimuleert kinderen om meer van de schrijver te willen lezen en ook de schrijvers zelf reageren enthousiast op de schoolbezoeken.

Gouden griffelwinnaar Pieter Koolwijk op schoolbezoek

Groepsbezoeken

Groepen 2 en 3 van de diverse basisscholen hebben de Bibliotheek bezocht. Kinderen werden enthousiast ontvangen op de diverse locaties. Tevens werden ouders middels een nieuwsbrief geïnformeerd over het belang van voorlezen.

Scoor een Boek!

Scoor een Boek! bundelt de populairste sport van de wereld met lezen. Hierbij werkt de Bibliotheek samen met Heracles Almelo en zetten we de kracht van voetbal in voor het stimuleren van leesmotivatie en leesplezier. Voetballers worden hierbij ingezet als rolmodellen. Gedurende 10 weken hebben 252 leerlingen uit groep 5 en 6 van elf basisscholen in de gemeente Hardenberg zoveel mogelijk boeken gelezen in de klas. De leerlingen werden via videoboodschappen aangemoedigd door een voetballer van Heracles. Spits Kaj Sierhuis was hét boegbeeld voor Scoor een Boek bij Heracles.

Het leesproject is opgebouwd als een voetbalwedstrijd, met een aftrap, rust en een fluitsignaal. In verband met Corona kon in februari 2022 de aftrap met uitleg door de leesconsulent van de Bibliotheek niet fysiek plaatsvinden in de klas, maar online, vergezeld door een videoboodschap van Heracles. Op de scoreposter voor de klas werd voor elk gelezen boek een sticker geplakt. Boeken scoren, met de nadruk op leesplezier! In de Rustweek bepaalden Heracles en de Bibliotheek de tussenstand en na negen weken lezen klonk het Fluitsignaal. Sem Scheperman, de 19-jarige middenvelder van Heracles, kwam 7 april op bezoek in groep 6 van basisschool De Groen in Dedemsvaart.

Donderdagochtend 12 mei verzamelden zich 133 leerlingen van 6 scholen die meegedaan hadden aan het project Scoor een Boek! op sportpark De Boshoeck in Hardenberg. Bibliotheek Hardenberg, organisator van Scoor een Boek!, werd voor het Fluitsignaal geweldig ondersteund door studenten van het Alfa College, die de opleiding voor Onderwijsassistent volgen. Dankzij de medewerking van de sportcoach van de gemeente Hardenberg, kon gebruik gemaakt worden van de mooie accommodatie De Boshoeck en de kantine van HHC Hardenberg.

De deelnemende scholen uit de regio van Heracles hebben samen 9668 boeken gelezen, waarvan de Hardenbergse scholieren er maar liefst 1000 lazen! Alle deelnemende scholen ontvingen van Heracles een klok voor in de klas.

Voorleeswedstrijd

De lokale kwartfinale van de Nationale Voorleeswedstrijd kon wegens Corona niet in fysieke vorm doorgaan. Als alternatief zonden 26 schoolkampioenen een voorleesfilmpje in. Drie winnaars gingen door naar de regionale finale, die live kon plaatsvinden in de Carrousel te Ommen. Een leerling van De Vlinder ging door naar de provinciale finale in Nijverdal.

Workshop over Voorlezen

Aan 30 leerlingen van groep 8 van de Langewieke is een voorleesworkshop gegeven ter voorbereiding van de Nationale Voorleeswedstrijd. Er werd begonnen met een opwarmingsoefening om het ijs te breken. Daarna zijn er verschillende oefeningen gedaan met voorleestechnieken: hardere en zachtere stem, sneller en langzamer en lezen met intonatie. Vervolgens is er aandacht besteed aan praktische informatie over de Voorleeswedstrijd. Tijdens de lokale ronde van de Voorleeswedstrijd nam een leerling van de school deel.

Kinderboekenweek

In het kader van het thema van de Kinderboekenweek 'Gi-Ga-Groen!', is er in de bibliotheken van Hardenberg en Dedemsvaart met een tentoonstelling aandacht besteed aan dit thema. Daarnaast zijn er vele boekenpakketten geleverd aan de scholen. Ook was er in de Gashouder van Dedemsvaart een voorstelling in het kader van de kinderboekenweek. Deze werd druk bezocht.

Karin Mik en Daniëlle Rooij, team Jeugd en Onderwijs

Ouderavonden

De Wiekslag organiseerde een ouderavond samen met de kinderopvanglocatie die zij binnen de school huisvesten. Tijdens deze avond hebben ouders en kinderen op een speelse manier kennis gemaakt met verschillende soorten boeken en is er informatie gegeven over de Bibliotheek.

Nieuwsbrieven

Via nieuwsbrieven zijn kinderopvang, ouders en onderwijs op de hoogte gehouden van de dienstverlening, leesbevorderingstips en is er de weg gewezen naar digitale mogelijkheden via de website van de Bibliotheek.

Meet en greet met Dikkie Dik

Rond de kerstvakantie is er een 'meet en greet' georganiseerd met Dikkie Dik. Er werd eerst voorgelezen uit een Dikkie Dik boek, waarna de kinderen ruim de tijd kregen om Dikkie Dik te ontmoeten en met hem op de foto te gaan. De middag werd goed bezocht, er waren ruim 20 kinderen aanwezig. Studenten van het Alfa College lieten Dikkie Dik op een speelse manier tot leven komen.

Groepsbezoeken Alfa College opleiding onderwijsassistent

4 klassen van de opleiding tot Onderwijsassistent van het Alfa College zijn op bezoek geweest in Bibliotheek Hardenberg. Tijdens dit bezoek werden de studenten geïnformeerd over het belang van voorlezen, lidmaatschappen, activiteiten en natuurlijk actuele boeken in de Bibliotheek Hardenberg

Presentatie 'Doorbrek de cyclus van laaggeletterdheid'

Samen met een collega van Taalpunt is er een middag georganiseerd voor medewerkers van verschillende basisscholen omtrent het thema 'doorbrek de cyclus van laaggeletterdheid'. Binnen het landelijke project, de Gezinsaanpak, een belangrijk speerpunt om ons gezamenlijk met het werkveld in te zetten voor de doelgroep laaggeletterden en hun kinderen. Een ervaringsdeskundige vertelde hierbij zijn eigen verhaal. Daarna werden leerkrachten geïnformeerd, hoe laaggeletterdheid te signaleren. Ook kregen zij tips hoe om te gaan met laaggeletterde ouders. De middag werd afgesloten met 3 activiteiten om laaggeletterdheid zelf te ervaren en er verder over door te praten.

VoorleesExpress

In de eerste paar maanden van 2022 was het door Corona nog niet mogelijk om bij gezinnen thuis voor te lezen. Later is dat weer opgepakt. Er zijn 6 trajecten afgerond, 10 lopen nog door in 2023, en er staan 8 gezinnen op de wachtlijst. Er is een wisseling geweest bij het projectleiderschap en er is een coördinator geworven, alsmede 4 nieuwe voorlezers. In december was er een kennismakings- en uitwisselingsbijeenkomst voor alle vrijwilligers.

ThuisTaal

In verband met de Coronamaatregelen heeft het project ThuisTaal op het AZC geen doorgang gevonden. Door de online lessen, was het voor de studenten van het Alfa College niet mogelijk om bij de gezinnen thuis voor te lezen.

Project Meertaligheid en Voorleesfilmpjes met de Voorleeshoek

Bibliotheek Hardenberg participeert in het Project “Leesbevordering in meertalige gezinnen”. Een goede beheersing van de moedertaal betekent het beter kunnen leren van een nieuwe taal en draagt bij tot vergroten van de kansengelijkheid. Dit wordt ondersteund door een anderstalige collectie in de bibliotheken in Hardenberg en Dedemsvaart, maar ook door deelname als pilotbibliotheek in een landelijk project i.s.m. de Voorleeshoek. Vanaf 30 juni 2022 zijn 100 meertalige voorleesfilmpjes beschikbaar in het Marokkaans/Arabisch, Syrisch/Arabisch, Pools en Turks. Via jeugdbibliotheek.nl zijn de filmpjes gratis beschikbaar voor bibliotheekleden. Doordat kinderen gratis lid zijn is dit voor iedereen gratis toegankelijk. Er is een Lokaal Plan gemaakt rond o.a. de inzet van de voorleesfilmpjes, met als doel zoveel mogelijk mensen hiermee kennis te laten maken en het belang van meertaligheid te benadrukken.

Vanaf februari 2022 kregen zowel Hardenberg als Dedemsvaart opvanglocaties voor Oekraïense vluchtelingen. Vanuit Rijnbrink is een kleine startcollectie boeken ontvangen.

Deskundigheidsbevordering

In het kader van de deskundigheidsbevordering zijn diverse trainingen en bijeenkomsten gevolgd, zoals die van leesconsulent, de training Open Boek, Train-de-trainer Open Boek, inzet van digitale prentenboeken, trainingen voor de VoorleesExpress en webinars Rijke Taal.

Samen met Bibliotheek Twenterand is de training Open Boek gegeven aan leerkrachten van het basisonderwijs. Daarnaast werd inhoudelijke expertise vergroot, doordat de consulenten binnen onze teams Jeugd en Onderwijs ervaringen, producten en diensten konden uitwisselen.

Tijdens teamoverleggen in de verschillende vestigingen is inhoudelijk voorlichting gegeven aan medewerkers en vrijwilligers. Onderwerpen die aan de orde kwamen zijn: de Bibliotheek op School, Boekstart in de Kinderopvang en VoorleesExpress.

Team Jeugd en Onderwijs is naar het SLO Event geweest in Zwolle. Hier zijn er twee workshops gevolgd: ‘Leesbevordering met audio’ en ‘zo versterk je de basisvaardigheden taal’ en de lezing ‘Lezen met begrip: Drukpunten voor het onderwijs’.

Regioronde Nationale Voorleeswedstrijd

VOORTGEZET ONDERWIJS

Alle brugklasleerlingen van het Vechtdal College Hardenberg hebben een bibliotheekpas ontvangen bij de start van het nieuwe schooljaar. Door herinrichting van de Bibliotheek Hardenberg waren tot eind oktober geen introductiebezoeken mogelijk. Wel zijn er door de leesconsulent van de bibliotheek 15 gastlessen op de school gegeven aan 1e en 2e klassen VMBO. Hierbij is het belang van lezen en leesplezier aan de orde geweest, alsmede een werkvorm waarbij leerlingen en docenten kennis konden maken met verschillende soorten actuele jeugdboeken.

Elke dinsdagmiddag is er van 14.00-15.00 uur een spreekuur voor VO-scholieren in de Bibliotheek van Hardenberg. Sinds de herinrichting wordt er door de jongeren volop gebruik gemaakt van de nieuwe werk- en leerplekken.

Het Zeven Linden College in Dedemsvaart is met 9 klassen naar de bibliotheek geweest voor een introductiebezoek. Hierbij is ook een werkvorm ingezet. Er is structureel contact met de school, voor aanvragen van themacollecties, adviezen en boekentips. De school heeft daarnaast meegedaan met het leesbevorderingsproject De Weddenschap.

I.v.m. het verdwijnen van de mediatheek is er tevens met De Nieuwe Veste een samenwerking gestart op het gebied van leesbevordering.

In de leskeuken van het Vechtdal College Dedemsvaart is een kookworkshop voor georganiseerd: “Koken met Otje”. Hierbij werden leerlingen van de school ingezet.

Read2Me! is de landelijke voorleeswedstrijd voor de brugklas. De provinciale finale was in verband met Corona online. Een leerling van het Greijdanus Hardenberg nam deel aan de landelijke finale in De Meern.

Veel scholen hebben een schoolabonnement waarmee klassikaal boeken kunnen worden geleend, of een themacollectie wordt samengesteld. Voor PRO Hardenberg is een collectie samengesteld. De Taalschool heeft rondleidingen gehad in de Bibliotheek en leent daarnaast klassikaal.

De subsidie van het Leesoffensief is in 2022 ingezet op collectie, expertise en activiteiten in het kader van leesbevordering. Dit zijn bouwstenen van het landelijke concept ‘de Bibliotheek op School’ (dBos). Voor Hardenberg geldt hierbij tevens de extra aandacht voor het belang van meertaligheid. De collectie is aangevuld met titels die aansprekend zijn voor het VMBO.

Er zijn nieuwsbrieven verstuurd naar de VO-scholen en een aantal scholen heeft gebruik gemaakt van boeken en lessuggesties behorend bij Nederland Leest Junior (De regels van drie, door Marjolijn Hof) en de bundel 3PAK ter gelegenheid van de Boekenweek voor Jongeren in september.

Leven lang leren

In 2022 hebben we gemerkt dat er nog meer behoefte is aan hulp bij de basisvaardigheden. Het Taal- en het Digipunt worden goed gevonden.

We programmeren laagdrempelige trainingen en (nieuwe) cursussen en workshops met medewerking van diverse organisaties in diverse kernen binnen de gemeente Hardenberg. Deze worden goed bezocht. Als mensen eenmaal een training hebben gevolgd, willen ze ook graag een volgende stap maken. Ook is de opkomst bij de Tabletcafés goed en worden er communities gevormd. Het mooie hiervan is dat mensen niet alleen wat bijleren, maar ook (nieuwe) mensen (blijven) ontmoeten.

Naast de digitale basisvaardigheden, willen we inwoners binnen de gemeente Hardenberg ook kennis laten maken met Digitaal burgerschap. Inwoners die de basisvaardigheden beheersen hebben soms behoefte om verder te leren en zichzelf te verrijken; digitaal burgerschap. Uiteraard willen we deze inwoners ook programma's aanbieden. In 2022 hebben we een start gemaakt, zoals hieronder is beschreven in ons aanbod. Wanneer mensen de basisvaardigheden onder de knie hebben, bieden we inwoners vanuit Digitaal Burgerschap ook programma's aan.

Doordat we een tweede medewerker mochten aantrekken vanuit de Webgelden, merken we dat de Taalpunten met alle taalcoaches die hieraan verbonden zijn steviger staan. We kunnen structurele (intervisie) bijeenkomsten organiseren, die door taalcoaches en de Taalpuntcoördinatoren als zeer waardevol worden ervaren. Daarnaast hebben we de capaciteit om meer mensen te matchen en te werven. Het concept Oefenplein wordt gevormd en zal in januari 2023 wekelijks georganiseerd gaan worden. Het Taalpunt is minder kwetsbaar geworden.

In 2022 is het Taalpunt glansrijk gecertificeerd, waarop we uiteraard heel trots zijn!

De samenwerking die wij hebben met de gemeente en met diverse organisaties, waaronder de Meer met Taal werkgroep, is uniek gebleken in Nederland.

Naast Infohuis Dedemsvaart is eind oktober 2022 Infohuis Hardenberg geopend. Voorafgaand aan de openstelling hebben we samen met Vechtdal Wonen, De Stuw, Samen Doen Hardenberg en een inwoner van de gemeente Hardenberg intensief contact gehad over de vorm, de invulling en natuurlijk ook vrijwilligers geworven en opgeleid. 9 enthousiaste vrijwilligers zijn gestart en hebben trainingen gevolgd en speeddates met organisaties in het voorliggende veld bijgewoond. We hopen dat Infohuis Hardenberg net zo succesvol mag worden als Infohuis Dedemsvaart en vele inwoners mogen helpen met hun hulpvraag.

De landelijke campagne rondom de IDO's (die bij ons zijn ondergebracht onder de Infohuizen) werpt zijn vruchten af, als ook de lokale aandacht voor de Infohuizen die wij dikwijls op zoeken om in beeld te blijven bij de inwoners.

Wij kunnen constateren dat onze bibliotheken binnen de gemeente Hardenberg steeds meer veranderen richting maatschappelijke educatieve bibliotheken en dat we niet alleen meer worden gelinkt met boeken. Een beweging die we graag willen voortzetten in 2023.

DIGIPUNT

Het Digipunt, waarbij inwoners individueel worden geholpen met de digitale basisvaardigheden, wordt steeds beter gevonden. Via de bibliotheekmedewerkers, Samen Doen, De Stuw, de gemeente, SeniorWeb en de Infohuizen komen wekelijks vragen binnen. Verdeeld over de week zijn collega's beschikbaar voor hulp op afspraak. In 2022 zijn er via het Digipunt 91 mensen geholpen bij hun digitale hulpvraag. Ongeveer een kwart van de hulpvragen gingen over het gebruik van de DigiD.

Ons aanbod

We hebben in 2022 een aantrekkelijk en gevarieerd aanbod kunnen bieden aan inwoners binnen de gemeente Hardenberg. We hebben 29 activiteiten georganiseerd op het gebied van digitale vaardigheden. Drie activiteiten zijn helaas niet doorgegaan wegens geen of te weinig aanmeldingen. Met de 26 activiteiten zijn 122 unieke deelnemers bereikt, waarvan een deel zich ook heeft ingeschreven voor een vervolgcursus. In totaal zijn er 184 aanmeldingen geweest verdeeld over de 26 activiteiten.

Tabletcafé

In 2022 werd er maandelijks, met uitzondering van de zomerperiode juli/ augustus, in Hardenberg en Dedemsvaart een Tabletcafé georganiseerd. Iedere maand is er een ander thema of onderwerp dat wordt besproken.

In Hardenberg zijn er gemiddeld zeven deelnemers per maand aanwezig. Na de zomerperiode zijn er in Hardenberg een aantal vaste deelnemers bij gekomen. In Dedemsvaart lag het gemiddelde voor de zomerperiode hoog met tien deelnemers, na de zomerperiode is dit gedaald naar zes. Opvallend is dat slechts vier deelnemers uit de originele groep na de zomer zijn teruggekeerd, daarentegen zijn er wel drie terugkomende deelnemers bij gekomen.

Vitaal Online i.s.m. alfa-college

Tijdens de corona periode konden veel cursussen niet doorgaan, zoals ook voor Vitaal online het geval was. Tijdens deze cursus van 8 weken wordt er lesgegeven door studenten van het Alfa college. Gelukkig konden we in 2022 weer van start en is de samenwerking met de opleiding ICT van het Alfa college weer opgepakt. De cursus vond plaats in twee kernen: Hardenberg en Slagharen. Met 16 aanmeldingen in Hardenberg en 10 in Slagharen is de cursus na 8 lessen succesvol afgerond.

Klik & Tik

In 2022 is naast het Vitaal Online project één Klik & tik cursus aangeboden in Bergentheim. Aan deze cursus hebben zeven deelnemers meegedaan en alle zeven hebben na vier lessen hun certificaat behaald.

Digisterker

Na een jaar zonder Digisterker is er in 2022 flink uitgekapt. In totaal zijn er 5 Digisterker cursussen georganiseerd met 36 deelnemers in totaal, waarvan er 4 zich later weer hebben aangemeld voor een vervolgcursus. Drie van de cursussen vonden plaats in Hardenberg en twee in Dedemsvaart.

[Code] Omschrijving	#Unieke Activiteiten in periode	#Inschrijvingen in periode	#Unieke Deelnemers in periode
[000900044] Digisterker	1	8	8
[000900045] Digisterker Dedemsvaart	1	8	8
[000900064] Digisterker	1	5	5
[000900065] Digisterker 2	1	7	7
[000900066] Digisterker Dedemsvaart	1	8	8
Totaal	5	36	32

DigiVitaler

Nieuw in de programmering van 2022 is de cursus DigiVitaler: leren omgaan met de digitale gezondheidszorg. In het voorjaar van 2022 is een pilot workshop gehouden voor acht deelnemers. In de eerste cursus werden vier onderdelen behandeld in twee lessen (Les 1: thuisarts.nl en apotheek.nl, les 2: patiënten portalen van de huisarts en het ziekenhuis). Het is gebleken dat beide patiënten portalen in één les te veel is, daarom is gekozen om de cursussen in het najaar te laten bestaan uit drie lessen. Beide cursussen trokken zes deelnemers.

[Code] Omschrijving	#Unieke Activiteiten in periode	#Inschrijvingen in periode	#Unieke Deelnemers in periode
[000900046] DigiVitaler	1	8	8
[000900067] DigiVitaler Hardenberg	1	6	6
[000900068] DigiVitaler Dedemsvaart	1	6	6
Totaal	3	20	19

Computersoos Balkbrug

In 2022 heeft onze partnerorganisatie Computersoos Balkbrug weer cursussen vanuit de Bibliotheek georganiseerd. Verdeeld over het jaar hebben zij drie keer de cursus Klik & Tik aangeboden, twee keer Digisterker en één keer DigiVitaler.

Kennismakingsbijeenkomsten

Ook in 2022 zijn er weer laagdrempelige kennismakingsbijeenkomsten georganiseerd. Dit onder de noemer van Thee, tablets en taartjes in Gramsbergen en Koffie, koek en kaartjes in Lutten. In Gramsbergen hebben acht mensen deelgenomen en in Lutten zes inwoners.

Online fotoboek maken

Ook nieuw in 2022 was de workshop over online fotoboeken maken. Voor de eerste workshop in Hardenberg was erg veel belangstelling met uiteindelijk 17 deelnemers.

De workshop in Dedemsvaart was tevens een succes met 9 aanmeldingen. Vanuit Slagharen kwam voor de zomer de vraag of daar ook een workshop fotoboek maken georganiseerd kon worden. Hier kwamen in het najaar 7 deelnemers op af.

[Code] Omschrijving	#Unieke Activiteiten in periode	#Inschrijvingen in periode	#Unieke Deelnemers in periode
[000900047] Online fotoboek maken Hardenberg	1	17	17
[000900048] Online fotoboek maken Dedemsvaart	1	9	9
[000900069] Online fotoboek maken	1	7	7
Totaal	3	33	30

Alles over het openbaar vervoer

In samenwerking met de OV-ambassadeurs zijn er twee workshops “Alles over het OV” georganiseerd, een in Hardenberg en een in Dedemsvaart. Helaas zijn er in Hardenberg slechts twee mensen bereikt. De workshop in Dedemsvaart werd een stuk beter bezocht met uiteindelijk zes deelnemers.

Omgaan met de onlinebibliotheek

Eind augustus 2022 ging Bibliotheek Hardenberg voor een langere periode dicht in verband met een grote herinrichting. Hoewel klanten een grotere hoeveelheid boeken mochten lenen voor deze periode wilde we ze ook de kans bieden om bekender te raken met de mogelijkheden van de Onlinebibliotheek. In de zomerperiode zijn twee workshops gegeven over het omgaan met de onlinebibliotheek. Ondanks de vakantieperiode zijn hier toch zes klanten op afgekomen.

E-books van de bieb op je e-reader

Als aanvulling op de onlinebibliotheek workshop wilde we ook de mensen die gebruik maken van e-readers bedienen. Vaak weten klanten niet dat ze via de onlinebibliotheek ook e-books voor hun e-reader kunnen downloaden. Daarnaast is het plaatsen van de gedownloade e-book op de e-reader een lastig karwei, waardoor veel mensen afhaken. Hierover is een workshop gegeven, waar drie klanten aan deel hebben genomen.

Veilig Online (Nobanovi)

Na het succes van de lezing ‘Veilig Online’ in Hardenberg is deze ook in Dedemsvaart georganiseerd. De lezing werd gegeven door de externe partij Nobanovi. Er namen elf inwoners deel aan de lezing.

Digitaal nalatenschap

Samen met team Persoonlijke ontwikkeling is de lezing over Digitaal Nalatenschap georganiseerd. Deze lezing werd gegeven door Sander van der Meer, pionier op het gebied van digitaal nalatenschap. De lezing trok 28 deelnemers. Alle reacties waren positief, de deelnemers zien Sander graag nog een keer terug in de bibliotheek voor een herhaling.

Veilig digitaal bankieren (Rabobank & Regiobank)

Wegens het verdwijnen van de acceptgirokaart in juni 2023 wilde we graag de samenwerking met banken realiseren. Op deze manier willen we mensen helpen om de stap naar het internetbankieren te zetten. Hiervoor is contact gezocht met de Regiobank en de Rabobank. Beide banken hebben een lezing gegeven over online bankieren. Onderwerpen die werden behandeld waren: de voordelen, zaken als fraude en phishing, waar moet je op letten en natuurlijk is het veilig?

De Regiobank heeft de lezing in Dedemsvaart verzorgd. De Regiobank had zelf een leuke samenwerking met de politie, waardoor een agent van het team digitale opsporingen de lezing zelf kwam geven. Hier kwamen negen mensen op af.

De Rabobank verzorgde de lezing in Hardenberg. Hier kwamen veertien mensen op af.

De contacten met beide banken worden goed onderhouden. Met de Regiobank staan er voor 2023 nieuwe samenwerkingen op de agenda.

UITBREIDING NETWERK/SAMENWERKINGSVERBANDEN

In 2021 zijn de eerste stappen gezet naar een nauwere samenwerking met onder andere de Stuw. In 2022 is deze samenwerking voortgezet, maar zijn ook nieuwe samenwerkingen aangegaan. Zo zijn er lijntjes gelegd met de Rabobank en de Regiobank, is er nauw contact met de wijksteunpunten van Saxenburgh in Hardenberg, Het Ropcke Zweers ziekenhuis te Hardenberg en de Openbaar vervoer organisatie Ervaar het OV. In samenwerking met meerdere partijen zijn er activiteiten georganiseerd of zijn er plannen gemaakt voor 2023.

Uitbreiding vrijwilligersbestand Digipunt

Ook in 2022 is het vrijwilligersbestand weer gegroeid. Eind 2022 waren er elf vrijwilligers die helpen bij de activiteiten. Twee van de vrijwilligers hebben tevens een docententraining Digisterker gevolgd, en geven nu de cursus in Hardenberg. Ook heeft een vrijwilligster de docententraining Digivitaler gevolgd. In de toekomst zal zij de cursussen deels gaan geven.

Infohuizen Dedemsvaart & Hardenberg

Doordat onze Bibliotheek mede initiator is van de Infohuizen, zijn de lijntjes kort over en weer. Bij het Infohuizen zijn vrijwilligers werkzaam die ook bij de bibliotheek vrijwilligers zijn binnen het Taalpunt en Digipunt. Uiteraard worden de vrijwilligers van de Infohuizen op de hoogte gehouden van ons programma-aanbod en kunnen zij op die manier makkelijk mensen warm doorverwijzen. Dit werkt erg goed, waarbij meerdere inwoners één op één of in groepsverband zijn geholpen binnen de Bibliotheek.

TAALPUNT

Het Taalpunt is een belangrijke schakel in de lokale aanpak van laaggeletterdheid.

Investeren in de kwaliteit hiervan is daarom van groot belang. Op 31 mei 2022 is een dag lang, een certificeringscommissie op bezoek geweest. Zij hebben de kwaliteit van de dienstverlening en de toekomstbestendigheid van het Taalpunt getoetst aan de hand van diverse interviews met stakeholders, deelnemers, vrijwilligers etc.

Het Taalpunt scoorde op vrijwel alle onderwerpen (erg) goed. Een belangrijk onderdeel van de toetsing is het maatschappelijke effect en de toekomstbestendigheid. Met het certificaat heeft het Taalpunt de bevestiging gekregen dat de functies, organisatie en diensten, op een juiste manier uitgevoerd worden en dat aan alle kwaliteitsnormen wordt voldaan. Het certificaat is vier jaar geldig.

In 2022 hebben zich 55 nieuwe taalvragers/deelnemers gemeld met de vraag om extra begeleiding bij het leren van de Nederlandse taal. Daarnaast hebben zich 21 nieuwe vrijwilligers aangemeld. Er zijn veel coaches die een deelnemer 1 op 1 begeleiding geven.

Totaal aantal actieve taalcoaches in 2022: 96

Daarnaast zijn er ook coaches werkzaam in groepen van het Alfa- college. Tevens werken er coaches bij de lessen op het AZC, bij In Beeld en bij de conversatielessen van Luc Pol op de dinsdag- en donderdagavond. Ook bij de Koffie- en Taalgroep op de vrijdagmorgen in de Baron in Dedemsvaart, bij de lessen Nederlandse Cultuurverhalen, op de werkvloeren van bedrijven én tijdens de lessen op de gemeentewerf van de Larcom in Dedemsvaart en Hardenberg zijn zij aanwezig.

Gemeente Hardenberg heeft het thema 'laaggeletterdheid' actief op de agenda gezet. Zo'n 10% van de inwoners van Hardenberg kan niet goed lezen en schrijven. Dit is veel meer dan gedacht. Het is vaak ook niet bekend. Mensen praten er niet over. Ze verbergen het en ze schamen zich ervoor. Alle organisaties in Hardenberg die bezig zijn met de aanpak van laaggeletterdheid, zijn vertegenwoordigd in de werkgroep 'Meer Met Taal'. Vanuit een gezamenlijke visie worden de activiteiten op elkaar afgestemd.

Samenwerkingsverbanden

Het Taalpunt participeert naast de Werkgroep 'Meer met Taal' ook in verschillende andere overleggen zoals het Taalaanbiedersoverleg, het Taalpuntdocentenoverleg, WEBgroep overleg, Samen Doen overleg en de Ontwikkelgroep Hardenberg. Deze laatstgenoemde groep is heel belangrijk voor het toeleiden van taalvragers naar het Taalpunt. Binnen deze werkgroep nemen organisaties deel die achter de voordeur van inwoners komen en weten op die manier wat er speelt er waar de behoeftes liggen op het gebied van basisvaardigheden. Helaas stonden de Ontwikkelgroep-bijeenkomsten in 2022 op een lager pitje i.v.m. vertrek en het nog niet kunnen opvolgen van deze medewerker intern bij de gemeente.

Vitaal Vechtdal heeft ons gevraagd om mee te kijken naar de leesbaarheid van een folder. In 2023 zullen we ons richten op de follow up wat betreft de webinar die gegeven is in november 2021. Hierbij waren verschillende organisaties betrokken.

Zorg/ Medrie/Gerda Ballast: Op 4 oktober 2022 hebben we deelgenomen aan de netwerkbijeenkomst met als thema "Hoe maken we gebruik van informele zorg". Tijdens de netwerkbijeenkomst is er veel kennis gemaakt, gedeeld en uitgewisseld.

NT1

Formeel onderwijs

Het Taalpunt werkt nauw samen met het formeel onderwijs door taalvragers door te sturen naar deze groepen. Ook zijn er coaches werkzaam in een aantal groepen van het Alfa-college.

Werkgroep Meer met taal

De werkgroep komt zes keer per jaar bij elkaar. Deze werkgroep bestaat uit een medewerker van Pro-Hardenberg, De Stuw, de gemeente, Stichting Lezen en Schrijven, het Alfa-college, Taalpunt, de Bibliotheek. Tijdens de bijeenkomsten worden onder andere de speerpunten besproken en geëvalueerd waaraan de werkgroep wil werken of heeft gewerkt. "Taal werkt! op de werkvloer" en het thema "Gezinsaanpak" hebben in 2022 veel aandacht gekregen.

Week van lezen en schrijven

In de week van 8 t/m 14 september 2022 is er een groot artikel in weekblad de Toren verschenen over laaggeletterdheid, het Taalpunt, het Alfa-college en het project 'Taal op de werkvloer'. Ook hebben we een oproep gedaan voor vrijwillige taalcoaches. Dit leverde enkele nieuwe aanmeldingen op.

NT2

Formeel onderwijs

Het Taalpunt werkt zoals eerder genoemd nauw samen met het formeel onderwijs door mensen door te sturen naar deze groepen. Ook worden mensen door hen naar Taalpunt doorverwezen. Er zijn coaches werkzaam in een aantal groepen van het Alfa-College.

Conversatielessen

In 2022 werd er onder leiding van Luc Pol in een groep met anderstaligen gewerkt aan het verbeteren van de Nederlandse taal. Elke dinsdag- en donderdagavond komen groepen van drie tot tien personen samen in het LOC+ Hardenberg.

Effe Buurten, koffie & taal

Elke vrijdagmorgen worden er Effe Buurten, koffie & taal bijeenkomsten georganiseerd in de Baron te Dedemsvaart. Anderstaligen kunnen dan met elkaar in gesprek. Aantal deelnemers: Gemiddeld 10 deelnemers per keer

Nederlandse Cultuurverhalen

Onder leiding van Margret Ester, schrijfster en taalcoach worden iedere maandag- en donderdagmiddag lessen gegeven in het LOC+ gebouw. De lessen worden door maar liefst 60 deelnemers per week bezocht. Gezamenlijk start men in een vergaderruimte in het LOC-gebouw, waarna in kleine groepjes uiteen gegaan wordt, zodat individuele aandacht gegeven kan worden. De enthousiaste taalcoaches, die allemaal een cursus van het Taalpunt van de Bibliotheek hebben gevolgd, brengen de anderstaligen (statushouders en bewoners van het AZC) kennis van de cultuur bij, maar daarnaast ook basisgrammatica en kennis van de Nederlandse taal. Als je nog niet zo lang in Nederland bent, velen verblijven nog op het AZC, wil je heel graag weten hoe het er hier aan toe gaat en hoe je je verstaanbaar kunt maken. De subsidiegelden van de gemeente (omwonendengelden) worden hiervoor ingezet.

Verkeerstheorielessen AZC

Naast de Nederlandse Cultuurverhalen worden er ook theorielessen over het verkeer gegeven aan de bewoners van het AZC. 55 bewoners hebben hieraan deelgenomen in 2022. Wanneer er nieuwe mensen bij het AZC melden kunnen zij zich hiervoor inschrijven.

Persoonlijke ontwikkeling

Gelukkig weer een 'normaal' jaar voor de fysieke Bibliotheek. Na alle corona perikelen konden we dit jaar weer fysiek open voor onze leden en bezoekers. Ondanks dat mondkapjes en de 1,5 meter afstand nog een tijdje verplicht waren, kon de Bibliotheek volgens de reguliere openingstijden weer bezoekers ontvangen.

Vele inwoners, maar ook toeristen, konden we weer verwelkomen in onze bibliotheken, binnen de boeken uitleen, maar ook tijdens activiteiten/bijeenkomsten vanuit een divers programma-aanbod. Tevens is de printer/het kopieerapparaat enorm populair, want lang niet iedereen heeft deze voorziening thuis. We zien dat inwoners en vluchtelingen veelvuldig gebruik maken van deze service en gebruik maken van de computers en werkplekken.

Onze vestiging in Hardenberg is tien weken gesloten geweest in verband met een rigoureuze verbouwing en herinrichting. Van te voren hebben we de leners uit Hardenberg geïnformeerd om meer boeken mee te nemen, zodat ze lange tijd leesvoer thuis op de planken hadden liggen. Hier is flink gehoor aan gegeven. Maar liefst 2/3 van de boeken waren uitgeleend! De bibliotheek werd in de loop van de weken steeds mooier, warmer en huiselijker.

Toen we op maandag 31 oktober weer fysiek open konden, waren de leners en bezoekers aangenaam verrast. "Wat gezellig en warm is het hier geworden!" We merkten dat vele doelgroepen de 'trein zitjes' gingen gebruiken en ook de educatie (stille) ruimte werd goed bezocht. Vele studenten van het Voortgezet Onderwijs vinden hun plekje in de Bibliotheek, omdat ze elders geen rustige plek hebben om te leren. Jong en oud vinden elkaar rond de leestafel en bijzondere gesprekken vinden onderling plaats. Ouder en kind lezen samen met elkaar een boekje in 'de schuur' en het Taalpunt wordt goed bezocht door statushouders en asielzoekers.

Het Infohuis in Hardenberg is ook van start gegaan op 31 oktober en het kunstaanbod van HardenbergArt integreert fantastisch mooi tussen de boeken, waarbij menigeen verbaasd is over hun aanbod. Lessen en groepsbezoeken worden gegeven in de Educatieruimte van de Bibliotheek en zijn nu zichtbaar.

Kortom, er is, zoals verwacht, echt behoefte aan een huiskamer van de stad.

Deze sfeer willen we vanaf 2023 ook gaan uitrollen naar andere vestigingen, want tenslotte heeft iedere inwoner van de gemeente Hardenberg recht op een plek om te leren, te ontdekken en te ontmoeten.

Nadat in het voorjaar van 2022 alle beperkende maatregelen rond de coronacrisis waren opgeheven zijn we langzaam weer gestart met het organiseren van activiteiten rond de landelijke campagnes. Ook het organiseren van de structurele activiteiten/projecten is langzaam weer op gang gekomen.

LANDELIJKE CAMPAGNES

Boekenweek 2022

In verband met corona was de Boekenweek verschoven naar april. Van 9 tot 18 april stond het thema 'Eerste Liefde' centraal

De Nationale Voorleeslunch

Tijdens de Nationale Ouderendag op 7 oktober hebben we in tien bibliotheekvestigingen, één groep van de dagopvang van de Saxenburgh in Bergentheim en voor het eerst bij de Tuinen van Mien Ruys de 10e Nationale Voorleeslunch georganiseerd.

De voorlezers konden i.v.m. het jubileum kiezen uit drie, speciaal voor deze gelegenheid geschreven verhalen. De ongeveer 140 bezoekers kregen vervolgens een lekkere lunch aangeboden.

Tevens maakt de Voorleeslunch deel uit van de activiteiten in de Week tegen Eenzaamheid.

Kinderboekenweek 2022

Tijdens de Kinderboekenweek van 5 t/m 15 oktober met het thema 'Gi-ga-groen' heeft de Bibliotheek samenwerking gezocht met Natuureducatiecentrum De Koppel. Jammer genoeg bleek er belangstelling voor de activiteit.

Nederland Leest

In november vond de jaarlijkse campagne 'Nederland Leest' weer plaats. Dit jaar stond het boek "Mevrouw mijn moeder" van Yvonne Keuls centraal. Mensen konden het gratis boek in alle vestigingen afhalen. Bibliotheek Balkbrug organiseerde samen met de lokale leeskringen een discussieavond over het boek.

STRUCTURELE ACTIVITEITEN/PROJECTEN

Haak maar aan

De Haakgroep heeft in 2022 letterlijk en figuurlijk de draad weer opgepakt en kon weer een keer per maand bij elkaar komen om te haken voor Stichting Babyspullen. Een stichting die babyspullen verzamelt voor gezinnen die het niet breed hebben.

De Schrijfkamer

In het najaar van 2022 heeft de Schrijfkamer weer een cursus georganiseerd. De Bibliotheek faciliteert de ruimte binnen het LOC+.

Samen VoorLezen

Vrijwilligers zijn in oktober 2019 in Dedemsvaart begonnen een uurtje per week één-op-één voorlezen bij ouderen thuis of voor ouderen die in een zorgcentrum wonen. Voor deze ouderen geldt dat zij soms door een visuele of lichamelijke beperking of beginnende dementie niet gemakkelijk zelf meer kunnen lezen. Door voorgelezen te worden kunnen ze toch genieten van verhalen en sociaal contact. Voor zover mogelijk zijn we hier tijdens de pandemie mee doorgegaan en is in 2022 de draad weer verder opgepakt. Er is voorgelezen bij 3 groepen in de Van Dedem Marke en bij 2 deelnemers wordt in de thuissituatie voorgelezen. Uitbreiding naar Hardenberg is uitgesteld naar 2023.

Beleef het Cultuurplein / Open Dag

Na de wekenlange sluiting van de Bibliotheek i.v.m. de verbouwing/herinrichting is tijdens de Open Dag op 12 november onder de noemer 'Beleef het Cultuurplein' extra uitgepakt voor jong en oud. Alle teams; Jeugd & Onderwijs, Persoonlijke Ontwikkeling, Leven Lang Lereren, Cultuurkoepel Vechtdal, Fablab Hardenberg en medebewoners Hardenberg Art hebben laten zien waar ze mee bezig zijn. Ook de Nederlandse Cultuurverhalen, het Leerwerkloket en Studiekringen hebben zich gepresenteerd. Lokale schrijvers hebben hun boeken aan een groot publiek kunnen laten zien, een groep Arabische vrouwen en kinderen hebben gezongen en uiteraard waren er workshops, lekkere hapjes en muziek. Het was een gezellige en druk bezochte open dag, waarbij we vele positieve reacties mochten ontvangen over de vernieuwde Bibliotheek.

Studiekringen

Ook de vier studiekepingen – twee in Hardenberg, twee in Dedemsvaart – hebben na de pandemie de draad weer opgepakt. Na een jaar experimenteren met online bijeenkomsten komen ze nu weer tweewekelijks fysiek bij elkaar. De 4 kringen samen hebben zo'n 40-45 deelnemers

Anderstalige collectie

Om de Nederlandse taal sneller te leren is het spreken en lezen in je eigen taal van groot belang. We zetten daarom ook samen met team Jeugd en Onderwijs en team Leven Lang Leren in op "Meertaligheid". Daarnaast is het natuurlijk fijn voor anderstaligen om in je moedertaal lekker te kunnen lezen als ontspanning. Met de omwonendengelden van de gemeente is hiervan een mooie collectie anderstalige jeugd- en volwassenboeken aangeschaft (Arabisch, Tigrinya en Turkse boeken). Het verkrijgen van goede titels vergt veel tijd en zoekwerk, maar is zó belangrijk voor de doelgroep. Ook bieden we de anderstaligen de mogelijkheid om online in vele talen digitaal te kunnen lezen in de vorm van PressReader.

NIEUWE ACTIVITEITEN/PROJECTEN

Geinbrein

In het kader van de Poëzieweek 2022 (27 januari – 2 februari) organiseerde Bibliotheek Hardenberg een workshop 'Lichtgedichten en Humor' gegeven door Robert Beernink. (10 deelnemers)

Lezing Digitale Nalatenschap

Waar loop je als nabestaande tegenaan als je door een plotseling sterfgeval niet meer bij de foto's en andere bestanden kunt komen als je geen wachtwoord of code hebt? Dit probleem stond centraal tijdens deze lezing. De avond werd verzorgd door Digital Life Legacy, kennis- en expertisecentrum voor digitale nalatenschap. (20 deelnemers)

Lezing Frank Krake

De Readshop Dedemsvaart en Bibliotheek Dedemsvaart ontvingen schrijver Frank Krake. Hij gaf een lezing over zijn nieuwe boek 'De grootste bankoverval aller tijden' op de Nederlandsche Bank in Almelo in 1944. (28 deelnemers)

Muzikale vertelvoorstelling 'De buit bedroeg 46 miljoen'

Verhalenverteller Loek Boer vertelde twee verhalen over de Tweede Wereldoorlog en werd daarbij muzikaal ondersteund door het duo NIHZ (Bobby Rootveld en Sanna van Elst) met Jiddische liederen. (15 deelnemers)

Bloeddruk meten

Tijdens de Mei Meet Maand van de Hartstichting konden mensen elke donderdag, vrijdag en zaterdag onder begeleiding van een medewerker van de Hartstichting zelf hun bloeddruk komen meten bij de Bibliotheek in Hardenberg en Dedemsvaart.

Koken met Otje

In het kader van de Annie M.G. Schmidtweek (18-28 mei) werd er in samenwerking met Alfa College (Hardenberg), Vechtdal college (Dedemsvaart) en Cultuurkoepel Vechtdal een kinderkookworkshop georganiseerd. In totaal hebben 37 kinderen iets gekookt uit 'Het kookboek van Otje'.

Boekenmarkt

Dit jaar kon, op de 1e zaterdag van juli, voor het eerst sinds corona weer de jaarlijkse boekenmarkt plaatsvinden. Tot groot genoegen van de standhouders weer gezamenlijk op de markt en niet meer slingerend door de winkelstraten. (45 kramen)

Lezing 'De eerste stap naar zelfstandig ondernemerschap'

De mooiste manier om jezelf helemaal vorm te geven is om iets voor jezelf te beginnen. Maar dat is vaak heel spannend. Frank Boon vertelde in deze praktische lezing hoe je de eerste stap naar zelfstandig ondernemerschap zet met behoud van financiële zekerheid. (17 deelnemers)

Gouden Strop Thrillertour

In samenwerking met Boekhandel Heijink deed de Gouden Strop Thrillertour de Bibliotheek in Hardenberg aan. Corine Hartman, Jeroen Windmeijer en Michael Berg werden geïnterviewd door Janko Ekkel en lazen voor uit eigen werk. (26 deelnemers)

Kookworkshop

In het kader van de Kookboekenweek (4 – 13 november) werd een kookworkshop voor volwassenen georganiseerd. De koks van het Alfa college hadden een menu samengesteld uit het kookboek 'Natuur op je bord' van Alwin Leemhuis van restaurant 'De Tuinkamer' uit Schuinesloot. (18 deelnemers)

EXPOSITIES

Johan Hofsink

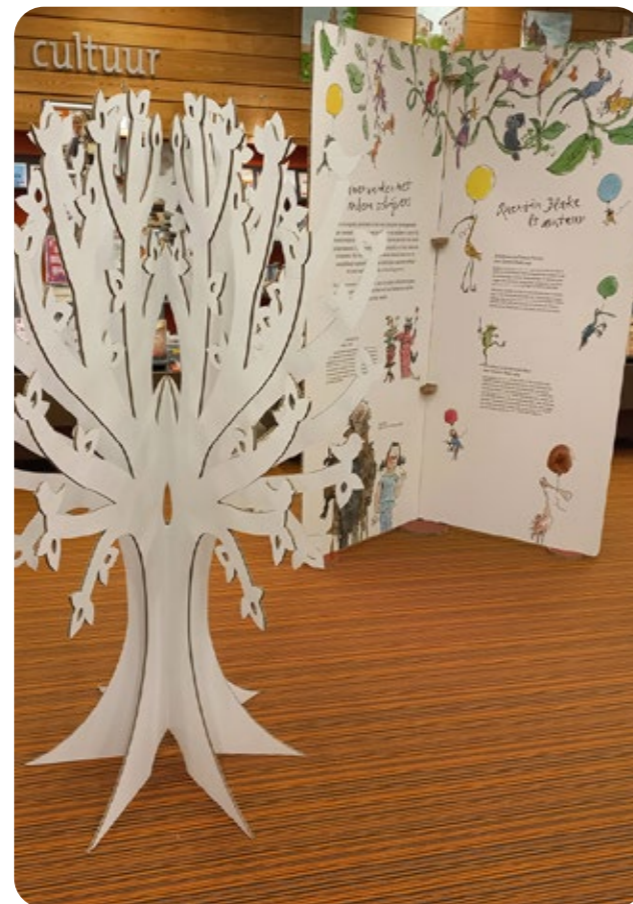
Johan Hofsink uit Hardenberg exposeerde van 5 januari tot 1 maart 2022 zijn schilderijen in de Bibliotheek Hardenberg.

De vrienden van Quentin Blake: Matilda, Mr. Stink en de Minpins

Van 1 februari tot 5 maart was een expositie te zien over het leven van Quentin Blake, voornamelijk bekend van zijn illustraties in de boeken van Roald Dahl. Er was een werkboekje voor kinderen en er waren kleurplaten van vreemde vogels. Samen met Cultuurkoepel Vechtdal was er een workshop 'De Baard van meneer Griezel' georganiseerd. (25-30 deelnemers)

Hermanna Dogger

Van 5 maart tot 29 april exposeerde Hermanna Dogger uit Hardenberg haar tekeningen en schilderijen in Bibliotheek Hardenberg.

Kunst en Cultuur educatie

Cultuureducatie is meer dan een leerling een vaardigheid aanleren. Het gaat ook over het prikkelen van de creativiteit, het openstaan voor vernieuwing, het stimuleren van een kritisch denkvermogen en vooral het ontwikkelen van datgene wat men van een 21ste eeuwse burger verwacht.

Claudia de Graauw

2022 was het jaar waarin Cultuurkoepel Vechtdal na de pandemie weer uitvoerende culturele activiteiten mocht verzorgen. Waar we aan het begin van het jaar nog tientallen annuleringen moesten verwerken rondom musea- en theaterbezoek met schoolklassen, en er tijdens onze voorjaarsronde in de dorpen en wijken een aantal kindercursussen niet konden opstarten, merkten we na de zomer een vergrote belangstelling voor onze diensten en activiteiten, zowel vanuit de kinderen, hun ouders en vanuit de voortgezet onderwijscholen. Er leek vernieuwde interesse te zijn om cultuur weer actief te kunnen beleven en we sloten een bewogen periode optimistisch en met tal van aanvragen af.

KINDERCURSUSSEN IN WIJKEN, DORPEN EN KERNEN

Cultuurkoepel Vechtdal organiseerde in 2022 twee cursusrondes in het voorjaar en in het najaar waar 994 kinderen zich voor opgaven en 883 kinderen gestart zijn. Tijdens die cursussen konden kinderen, dicht bij huis, in alle wijken en dorpen van de gemeente, kennis maken met een cultuurvorm zoals muziek, toneel, beeldend, dans en kunst en techniek. De cursussen werden uitgevoerd door lokale amateurkunstaanbieders die op basis van eigen ondernemerschap de kinderen een vervolg konden aanbieden. Cultuurkoepel wierf deelnemers voor hun kennismakingsaanbod.

Dans- en muziekaanbieders zijn in Hardenberg doorgaans redelijk vertegenwoordigd, maar waar geen lokaal amateurkunstaanbod voor jeugd beschikbaar was, (bijv. leemtes rondom theater-, beeldende vervolgmogelijkheden) daar huurden we externe docenten in. Daardoor kunnen bepaalde kunst disciplines toch door kinderen verkend en ontdekt worden. Zo signaleerden we in 2022 opnieuw dat er geen theatergezelschappen in Hardenberg en omliggende dorpen meer waren waar kinderen zich konden bekwamen in toneelspelen. We deden een oproep in de regio waar een amateurkunstaanbieder op reageerde, die een kindergroep en een jongerengroep in Hardenberg met onze ondersteuning wilde starten. Zij maakten een jaar lang gratis gebruik van onze theaterzaal als lesruimte, we werven deelnemers voor ze en spraken samen af dat als ze in 2023 voet aan de grond kregen, we onze ondersteuning trapsgewijs af zouden bouwen. Het was mooi te zien dat door deze actie bijna 30 kinderen en jongeren zich in 2022 weer konden ontwikkelen binnen wekelijkse toneelles.

Ook in 2022 waren we weer op veel basisscholen welkom om na schooltijd de lessen op hun locatie te komen uitvoeren. Tevens waren er basisscholen die hun specifieke wensen rondom aanbod bij ons neerlegden, zodat we in bepaalde wijken en dorpen enigszins vraaggericht konden werken en ons buitenschools aanbod, leemtes in hun culturele binnenschools aanbod opvulde.

ACTIVITEITEN IN HET VOORTGEZET ONDERWIJS

Waar in januari 2022 nog boekingen door ons vanwege Corona-maatregelen geannuleerd moesten worden naar het Militair museum, Museum Beeld & geluid en het IJsbeeldenfestival i.v.m. coronamaatregelen, voerden we sinds lange tijd eind februari weer een cultuurdag uit voor 363 leerlingen in Dedemsvaart. Het was geweldig om zowel de uitvoerende kunstdocenten (veelal ZP'ers), schooldocenten en leerlingen weer actief en enthousiast aan cultuur te zien deelnemen. In het voorjaar namen de aanvragen snel toe en aan het eind van het jaar 2022 hadden we nog nooit zoveel vragen vanuit het VO ontvangen. Zo organiseerden we veel museumbezoeken, oa. aan het Rijksmuseum en Stedelijk museum Amsterdam, Museum De Pont in Tilburg, de Fundatie in Zwolle, het Archeon in Nijmegen, het Nationaal Militair museum en het muziekgebouw aan het IJ. De leerlingen combineerden hun museumbezoek altijd met hun deelname aan één of meerdere actieve workshops in het betreffende museum. Die deelname aan een vorm van actieve cultuurparticipatie is een voorwaarde van Cultuurkoepel om deze bezoeken voor de scholen te organiseren.

Naast museumbezoeken organiseerden we ook tal van specialistische workshops tijdens culturdagen en cultuurweken, waar variërend tussen de 200 en 700 leerlingen aan mee deden. Voor 300 leerlingen organiseerden we theatervoorstellingen die op de school zelf of in onze theater-balletzaal in het LOC+ uitgevoerd werden.

Culturdagen

Door een personele wisseling en een zwangerschapsverlof aan de VO-kant in ons kleine team, en ook nog eens een plotseling tekort aan kunstvakdocenten (in coronatijd hebben veel ZP docenten ander werk gezocht en gevonden) lukte het in 2022 helaas niet om een Kunstkickdag (onze aanbodgerichte cultuurprojectdag) te organiseren, waarmee we doorgaans veel leerlingen bereiken.

Neemt niet weg dat er in 2022 toch ruim 3400 leerlingen aan een door ons georganiseerde culturele activiteit deelgenomen hebben.

MAATSCHAPPELIJKE PROJECTEN

Jeugdactiviteiten in het AZC

Op aanvraag van de gemeente en het COA hebben we dit jaar 19 verschillende activiteiten voor met name kinderen verzorgd. Tijdens de workshops creëerden ze op een ongedwongen manier iets moois. Met name de beeldende workshops waren populair, waarbij kinderen altijd met iets 'om trots op te zijn' naar hun verblijf terugkeerden. Onze workshopdocenten werden door 2 vrijwilligers die zelf ook woonachtig zijn op het COA terrein bij de uitvoering en het tolken ondersteund.

Gewoon actief on tour! – editie zomer 2022

Gewoon actief is een initiatief van de gemeente Hardenberg rondom gezond bewegen voor jeugd. In de zomervakantie toerde er een speciale caravan langs de lokale zwembaden om daar jeugd te bereiken en activiteiten aan te bieden. We sloten vanaf het begin van dit programma aan organiseerden dit jaar TikTok dansworkshops waar ca. 75 kinderen aan deelnamen in Kloosterhaar, Balkbrug, Dedemsvaart, De Krim en Gramsbergen.

Jeugdactiviteit AZC

Project 'Kunstig!'

Verskillende jongeren activiteiten

In de verschillende lock-downs is er heel wat op onze jongeren afgekomen en trad oa. verveling en eenzaamheid op. Middels verschillende initiatieven wilde Cultuurkoepel onze lokale jongeren weer in verbinding brengen. Met elkaar en met mogelijke nieuwe vrijetijdsbestedingen. We zochten daarbij de samenwerking op met de jongerenwerkers van De Stuw en met betrokken ambtenaren van de gemeente. Zo organiseerden we in Hardenberg Skate-clinics. Een docent nam skateboards mee en begeleidde jongeren zonder ervaring bij de beginselen van het skateboarden. Eenmaal vaardig keerden er een aantal regelmatig terug in het skatepark om zich verder te bekwamen en gingen deel uit maken van de community daar.

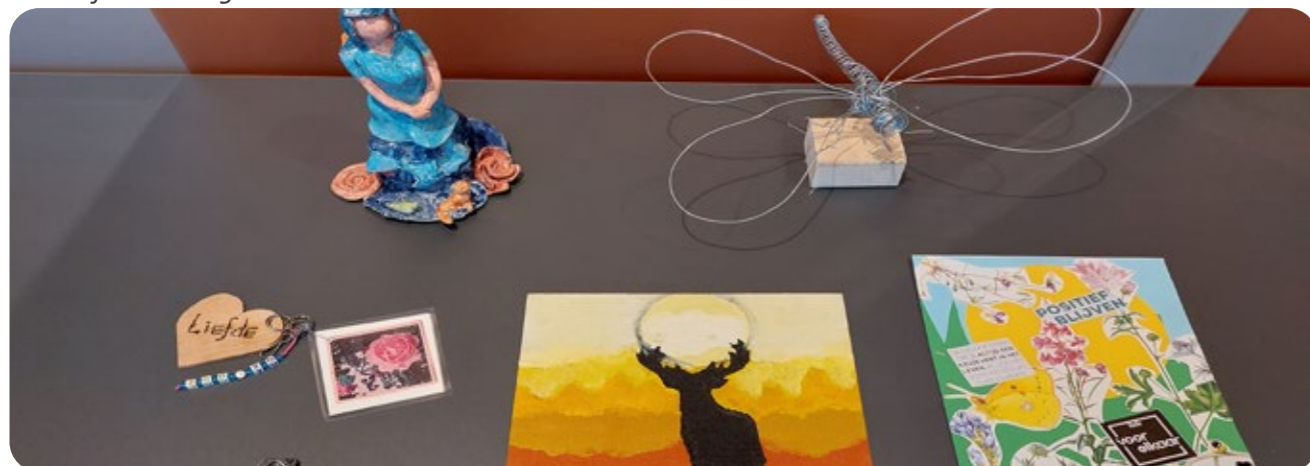
In Dedemsvaart zijn we in de zomervakantie i.s.m. de jongerenwerkers in het jongeren centrum een crea-groep rondom tekenen en schilderen gestart, waar met name meiden aan mee deden. De groep bleef na ons vertrek bij elkaar. Ze initiëren en organiseren nu zelf activiteiten onder toezicht van de jongerenwerkers van De Stuw.

De docenten van de Taalschool legden ook een betekenisvolle vraag bij ons neer m.b.t. zomeractiviteiten voor hun leerlingen. Een groep van 40 leerlingen onderbrak hun lange rustige zomervakantie en deed met veel enthousiasme mee aan workshops druktechnieken (met inkt en gutsen), HipHop en leerden de beginselen van het skateboarden.

Sociaal cultureel preventieproject 'Kunstig!'

Vanuit onze overtuiging dat cultuurbeoefening van waarde kan zijn voor ons sociale domein initieerde en ontwikkelde Cultuurkoepel Vechtdal in 2022 met gemeentelijke preventiegelden het pilotproject Kunstig! Een beeldend en meetbaar project dat zich richtte op verbetering van de mentale gezondheid, actieve participatie, vergroten zelfvertrouwen en eenzaamheidsbestrijding van kwetsbare inwoners. 14 volwassenen (toeleiding door De Stuw) namen gedurende 10 weken enthousiast deel aan creatieve lessen van een kunstvakdocent, waarbij gemeentelijke preventieve doelstellingen uit het preventieakkoord gehaald werden en de groep nu nog steeds, in het zicht van de Stuw, bijeen is. Na een evaluatie zijn we voornemens om een nieuwe aanvraag in te dienen om dit project gemeentebreed, in samenwerking met De Stuw, uit te kunnen rollen in dorpen/kernen waar dit project voor kwetsbare inwoners van waarde kan zijn.

Project 'Kunstig!'

Cultuur verbinden in onze lokale samenleving

Ook in 2022 bleef Cultuurkoepel Vechtdal aansluiten op vragen en behoeftes uit de lokale markt. Langzaam kwamen die vragen na coronatijd weer op gang. We werkten veelal vraaggericht maar initieerden ook samenwerkingsactiviteiten, waarbij we onze culturele activiteiten inzetten om doelstellingen van andere lokale organisaties te versterken. Voorbeelden van projecten in 2022 zijn het verzorgen van activiteiten voor jonge mantelzorgers (i.s.m. Carinova), uitvoering van schilderworkshops (i.s.m. Boosterweken Gemeente Hardenberg), de realisatie van een graffitikunstwerk op de skatebaan in Sibculo (i.s.m. jongerenwerkers), Schilderen als Picasso (i.s.m. de vrienden van de Reestkerk). In Bergentheim sloten we aan bij hun feestweek in juni en bij een kunstmanifestatie in september. Aan deze activiteiten deden in totaal bijna 150 deelnemers mee.

Balletzaal en popkelder

Cultuurkoepel Vechtdal stelt lokale amateurkunstaanbieders in gelegenheid om tegen een laag maatschappelijk uurtarief gebruik te maken van de theater- en balletzaal en/of de Popkelder in het LOC+. Hiervan wordt gebruik gemaakt door diverse amateurkunstaanbieders, die graag gebruik maken van deze geluidsdichte ruimtes, waarin oa. ook onze piano's staan opgesteld en drumstellen.

Art-Lab Dedemsvaart

Fablab Hardenberg

De afgelopen jaren weten bezoekers steeds beter de weg naar het FabLab te vinden en waren veel kinderen en jongeren aanwezig bij de educatieve activiteiten. Ondanks dat FabLab Hardenberg door de coronamaatregelen en de verbouwing van de Bibliotheek Hardenberg flink wat hindernissen heeft moeten nemen, zijn er het afgelopen jaar mooie ontwikkelingen geweest.

Regiodeal Zuid- en Oost-Drenthe

Sinds 2020 maakt FabLab Hardenberg onderdeel uit van de Regiodeal Zuid- en Oost-Drenthe. Vanuit deze rijksimpuls maakt FabLab Hardenberg deel uit van de pijler 'werken'. Hierin wordt ingezet op een goede samenwerking tussen onderwijs, ondernemers en overheid om het economisch- en ondernemersklimaat in de regio te versterken en te bevorderen. Er wordt onder andere gewerkt aan een betere verankering van kennis rondom wetenschap en technologie bij onze regionale jeugd en in het onderwijs. FabLab Hardenberg zette zich het afgelopen jaar in om dit speerpunt binnen de regio Hardenberg tot een succes te maken aan de hand van een drietal uitvoeringsprojecten: de Open Jeugd Labs (Fablab Explorers), Talentontwikkelgroepen (Code Crew) en de Makerkar (mobiel mini-Fablab).

Workshops & Open FabLabs

Het afgelopen jaar hebben we Open JeugdLabs bijeenkomsten georganiseerd (zowel online als fysiek). Tijdens deze middagen, die gratis toegankelijk zijn, konden kinderen en jongeren zelf het plezier ontdekken van dingen vormgeven/bedenken (creatie) en maken (uitvoering) door middel van nieuwe technieken, programma's en apparatuur. Zij werkten met specialistische ontwerpprogramma's op laptops, gingen programmeren en maakten kennis met de 3D printers, robotica en de lasersnijder. Het doel van de open jeugdlabs is kennismaking, enthousiasmeren, het slaan van een brug naar talentontwikkeling, verhogen van ouderbetrokkenheid en bevorderen van 21e eeuwse vaardigheden. De lessen werden verzorgd door professionele vakdocenten.

Talentontwikkelklas (Code Crew)

In 2022 heeft FabLab Hardenberg verschillende bijeenkomsten van de Talentontwikkelklas georganiseerd, waaraan gemiddeld 10 kinderen per keer deelnamen. De jeugd (vanaf 8 jaar) ontdekte de 'grenzeloosheid', de toepassingen van het programmeren en logisch denken. Ze leerden ook wat je er in je vrije tijd, maar ook wat je er beroepsmatig allemaal mee kunt doen. Naast leren, staat het samen zijn en de uitdaging centraal (community).

Makerkar

De Makerkar is een mobiel mini-Fablab, dat in samenwerking met het RTC te Hardenberg is gebouwd. Naar aanleiding van eerste ervaringen met de Makerkar en voortschrijdend inzicht, heeft de Makerkar in 2022 nog enkele modificaties ondergaan en is de Makerkar voorzien van logo's (FabLab Hardenberg, RTC en Regiodeal).

In de Makerkar zitten onder andere een 3D printer, een lasersnijder, robotica en andere tools en apparatuur. Met de Makerkar kunnen workshops aan jeugd en demonstraties aan een breder publiek worden gegeven, op laagdrempelige locaties, dicht bij huis. Zo zal de Makerkar in 2023 gemeentelijk worden uitgerold en rouleren langs bibliotheken en MFC's

Aan de Makerkar is een educatie-/demonstratieprogramma gekoppeld, welke gericht is op kennismaking en kennisdeling.

Samenwerking Sterk Techniek Onderwijs (STO)

In de gemeente Hardenberg werken de Voortgezet Onderwijsscholen samen om techniek en technologie educatie binnen het VMBO een stevige impuls te geven. Diverse partijen hebben zich verenigd onder de naam Sterk Techniekonderwijs Noordoost-Overijssel (STO NOO) en sloten zich aan bij een Rijksimpulsregeling. FabLab Hardenberg ontving van het lokale STO een meerjarige opdracht om, in samenwerking met het STO, technologie workshops te ontwikkelen voor lokale basisscholen. FabLab Hardenberg traint vervolgens een eigen docententeam, dat de lessen uitvoert. In 2023 zal het aantal workshops nog verder worden uitgebreid. Daarnaast zal het benaderen van scholen voor de workshops worden geïntensiveerd.

Organisatie

BESTUUR EN FINANCIËN

De stichting heeft sinds 2011 een Raad van Toezicht als bestuursvorm.

De Raad van Toezicht bestaat uit 5 leden: en komt jaarlijks ongeveer vijfmaal bijeen.

Zij worden voor een periode van vijf jaar benoemd en zijn daarna nog één maal herkiesbaar voor vijf jaar.

In 2022 is afscheid genomen van mw.Ruitenbergh en mw.Snoek-Voorendt. Beiden zijn twee termijnen lid geweest van de RvT. De RvT spreekt haar dank uit voor hun inzet in al die jaren.

Toegetreden zijn mw.Joldersma, mw.Kat-Smit en dhr.Hoogeveen. Daarmee is de RvT weer voltallig.

De belangrijkste onderwerpen in 2022 waren:

- Corona
- Jaarrekening 2021
- Jaarverslag 2021
- Begroting 2023
- Herinrichting Bibliotheek
- Bestuurssamenstelling en rolverdeling
- Governance Code
- Samenwerking Bibliotheek – De Stuw

Per 1 januari 2022 zijn alle Bibliotheekstichtingen in Overijssel zelfstandig werkgever geworden.

De voormalige juridisch werkgever (Rijnbrink) is nu voornamelijk een serviceorganisatie waarvan diensten worden afgenomen als HRM, financiële administratie, transport, ICT enz.

De overgang naar zelfstandig werkgeverschap is zorgvuldig en in goede harmonie verlopen.

In het komende jaar wil de RvT haar werkzaamheden verder professionaliseren en beter in lijn brengen met de Governance Code.

De accountant heeft de jaarrekening 2022 gecontroleerd en goedgekeurd.

Het jaar 2022 sluiten wij af met een positief saldo. Door vooral hogere projectsubsidies en lagere personeelskosten is dit resultaat ontstaan. Het overschot voegen wij toe aan de bestemmingsreserves om onder andere de afschrijvingslasten van de herinrichting van het LOC te compenseren en financiële tegenvallers van het werkgeverschap op te kunnen vangen.

De accountant geeft in haar verklaring aan dat het vermogen per 31 december 2022 een getrouw beeld geeft en het resultaat over 2022 in overeenstemming is met de grondslagen. Het weerstandsvermogen kwalificeert zich als gezond.

De SLA's met betrekking tot Bibliotheekautomatisering en de IT-dienstverlening zijn verouderd. De actualisatie van deze contracten wordt in 2023 verder opgepakt.

PERSONEEL

In 2022 is op basis van de nieuwe CAO een aanzet gemaakt om het Functiehuis aan te passen. Dit heeft geleid tot functieherwaardering. Dit proces moet vóór 2023 afgerond zijn.

Het was een mooie aanleiding om de rol van de Teamcoördinatoren onder de loep te nemen. Zij dragen steeds meer verantwoordelijkheid maar missen de formele bevoegdheid om de medewerkers aan te sturen. Om die reden zijn de rollen van deze Teamcoördinatoren omgezet naar Teammanagers. In deze tijd van meer verantwoordelijkheid en groei een passende ingreep.

Per 1 januari 2022 is het collectieve werkgeverschap Wino opgeheven en zijn alle stichtingen zelfstandig werkgever geworden. Dat betekent dat alle vaste werknemers per 1 januari 2022 in dienst komen van de lokale Bibliotheekstichting. Dat heeft ook tot gevolg dat de stichting verantwoordelijk is geworden voor zaken als arbeidsongeschiktheid en Arbo. Hiervoor zijn verzekeringen afgesloten.

De lokale zeggenschap is georganiseerd door middel van een Personeelsvertegenwoordiging (PVT) die enkele keren per jaar bijeen komt. Het belangrijkste onderwerp in het afgelopen jaar was de mogelijke bestuurlijke fusie met welzijnsorganisatie De Stuw.

In 2022 is vanwege pensionering afscheid genomen van Ida Klifman die vele jaren bij ons in dienst is geweest. Het team Jeugd & Onderwijs verloor daarmee veel kennis en ervaring maar anderzijds kwamen twee nieuwe, jonge medewerkers met nieuw en fris elan het team weer versterken. Uiteindelijk een gezonde ontwikkeling.

Wederom gaat onze grote dank uit naar onze medewerkers en vrijwilligers voor hun niet te onderschatten bijdrage aan de vele activiteiten en de ontwikkeling die de Bibliotheek doormaakt. Daar mogen we trots op zijn. Hartelijk dank!

HUISVESTING

In De Krim heeft de Bibliotheek na de zomer haar intrek genomen in de fonkelnieuwe MFA (Multi Functionele Accommodatie). De Bibliotheek staat nu niet meer op zichzelf en heeft mooie verbinding gekregen met het dorpshuis en de kinderopvang. Een veel toegankelijker en open onderkomen dus. De officiële opening staat gepland op 18 januari 2023 en zal worden verricht door Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander.

In Hardenberg is in september de Bibliotheek in het LOC heringericht. De Bibliotheek is nu veel meer een verblijfsruimte geworden. Boeken maken er nog steeds onderdeel van uit maar minder prominent. Ontmoeting en verblijf zijn belangrijke onderdelen geworden van het ontwerp. Evenals een mooie educatieruimte en een fysieke verbinding met de kantine van het LOC. Ook is H-Art nu een geïntegreerd onderdeel geworden van de Bibliotheek. Door dit alles is het nu ook mogelijk voor gebruikers om zich op hetzelfde niveau van het cultuurplein naar het welzijnsplein te bewegen. Alles bij elkaar een enorme verbetering voor alle partijen in het LOC.

De ontwikkeling in Balkbrug om te komen tot het onderbrengen onder één dak van beide scholen voor primair onderwijs verloopt erg traag. Ook de Bibliotheek, die naast het bouwperceel gesitueerd is, zou participeren in het plan. Het lukt echter maar niet om continuïteit in de voortgang van het proces te krijgen. Belangrijke bottleneck is het verkeersplan dat voor de participanten en omwonenden duidelijkheid moet geven over de beschikbare ruimte in het plangebied. De schoolbesturen zijn hierover bestuurlijk met de gemeente in overleg. In afwachting van de uitkomsten hiervan is besloten om de verdere planuitwerking voorlopig op te schorten.

ALGEMENE GEGEVENS

Contactgegevens

Stichting Openbare Bibliotheek Hardenberg
Parkweg 1a5
7772 XP Hardenberg

Voorzieningen & openingsuren per week

Bibliotheken		Servicepunten	
Hardenberg	48	Lutten	4
Dedemsvaart	30	Kloosterhaar	5
Bergentheim	19	Sibculo	5
Balkbrug	12	De Krim	11
Gramsbergen	13,5	Mariënberg	4,5
Slagharen	12		

Samenstelling Raad van Toezicht 31-12-2022

Voorzitter: Dhr. P.H.J. Nij Bijvank
Lid: Mw. F. Joldersma
Lid: Mw. A. ten Hove
Lid: Mw. G.M. Kat - Smit
Lid: Dhr. A. Hoogeveen

CIJFERS 2022

Inwoners gemeente Hardenberg: 62.509

Ingeschreven leden

- Jeugd t/m 17 jaar: 7.637
- Vanaf 18 jaar: 5.091
- Instellingen/scholen: 177
- Vechtdalcollege: 1.642

Mediabezit: 122.096
Uitleningen: 249.496
Accounts E-books: 1.968
Uitleningen E-books: 21.678
Uitleningen luisterboeken: 6.043
Bezoekers website: 48.760

Formatie in fte: 15,43
Formatie vrijwilligers in fte: 18

